

Ünnepre készülnek az építők

Az idén június első vasárnapján kerül sor az építők ünnepére. A különböző építőipari vállalatok dolgozói ünnepi készülődésének több eseménye lesz már az ünnepet megelőző napokon. Csütörtökön és pénteken több szegedi építkezésen röpgyűléseket tartanak. Az Ogyessza-városrészben két helyen, a kollégium építésénél a Jobb faszor 3. szám alatt és a központi felvonulási épületnél, a gumigyárban, a Csongrád Megyei Építőipari Vállalat épület-elemgyártó telepén, az élelmiszeripari technikum mögötti felvonulási épületnél és az Iskola utcai építkezésnél. Szombaton a Kosuth Lajos sugáru munkásszálláson pedig aktívaülést rendez az Építő-, Fa- és Építőanyagipari Dolgozók Szakszervezete Csongrád megyei bizottsága. Hatodikán, az építők napján Újszegeden a Vigadóban nagygyűlés lesz, ahol dr. Biczó György, az MSZMP városi végrehajtó bizottságának tagja, Szeged megyei jogú városi tanács vb elnöke mond ünnepi beszédet, majd a Szegedi Nemzeti Színház művészei, az EDOSZ szegedi népi együttese és a Csongrád Megyei Építőipari Vállalat ének- és táncsoportja ünnepi műsorral szórakoztatja a nagygyűlés résztvevőit. Délután az építőipari dolgozók gyermekeinek rendeznek műsort, vetélkedőket az újszegedi parkban.

Fegyelem az alapja...

Annyit mondogattuk az utóbbi években, hogy meg kell javítani az építőiparban a technológiai és a munkafegyelmet, hogy sokan már csak legyintenek, ha erről hallanak, s azt hiszik, hogy nincs is ilyesmi az építőiparban. A valóság viszont az, hogy az MSZMP Központi Bizottsága 1964. február 20-án hozott határozata és a megyei pártbizottság építőiparral kapcsolatos határozata nyomán a Csongrád Megyei Állami Építőipari Vállalatnál is intenzív, folyamatos törekvés indult meg és bontakozott ki a fegyelem megszilárdításáért. Nemcsak az aránylag kedvező időjárásnak, hanem a helyes intézkedésnek is köszönhető, hogy a vállalat az év első negyedében olyan jó termelékenységgel dolgozott, amilyenre fennállása óta még sohasem.

A munkafegyelem megszilárdításának első lépéseként egységsíttették a munkakezdési időpontját. Ez egyáltalán nem mellékes dolog: a központi telep dolgozói munkahelyenként más és más időpontban kezdtek, s annak ellenére, hogy közöttük is van szép számmal vidéki, az övek nem egyeztet meg az építkezéseken dolgozó vidéki munkások munkakezdésével. Emiatt 5-6 ember kedvéért külön szállítógépkocsikat kellett indítani. Most viszont az irodaház dolgozóit kivéve, mindenhol 7-kor kezdenek, mégpedig úgy, hogy lehetőleg negyedórával hamarabb már mindenki munkahelyén legyen.

A rendbontókat felelősségre vonják, éppúgy, mint más vállalatoknál. Kocsis József

művezető például fegyelmi megrovásban részesült, mert a Hajnóczy utca 26. szám alatti emeletrépitést nem szervezte meg kellőképpen. Tiszta Kálmán és festőbrigádja szigorú megrovást kapott, amiért az egyik csongrádi munkahelyen lerészegedett. Bacsó József kitűzőnek kártérítést kellett fizetnie, mivel beosztottját munkaidő alatt maszekmunkával bízta meg.

A fegyelem kérdése szorosan összefügg a társadalmi tulajdon megbecsülésével is. Kovács Mihály gépkezelő csaknem 12 ezer forint kárt okozott azzal, hogy a kezelőre bízott autódarura nem vigyázott, s annak motorblokkja szétfagyott. Ellene a társadalmi tulajdon hanyag kezelése miatt indítottak bírósági eljárást.

Rengeteg szakma dolgozik egymás mellett, egymást követően az építőiparban. Ha nem vigyáznak, könnyen bajt, kárt okozhatnak egymásnak. A jogi kar építkezésén fordult elő még átadás előtt, hogy Csóti János és Nagya Mihály rosszul szabályozta be a fűtőtesteket, nyomás után a radiátorokból kifolyt a víz, s a parkettet új-

ra fel kellett csiszolni. Aprónak tűnő figyelmetlenségükkel hármezer forint kárt okoztak. A másik példa még egészen friss: a kábelgyár irodaházának bővítése során a folyosó padlózatába szerelték a fűtés csöveit. Igen ám, de a kivezető csöveket „elfelejtették” rákötni, s emiatt a betonozók nem tudták befejezni az aljazat kibetonozását.

Allandóan napirenden levő feladat a technológiai fegyelem betartása is, amely a minőség alakulásával van szoros összefüggésben. Az igazgatói utasítás szerint a technológiai előírások megsértőit ellen fel kell lépni.

Szó sincs „szerecsenmosdásról”, az építőiparban még mindig sokkal több fegyelemsértés fordul elő, mint amennyi természetes lenne. Már amennyire egyáltalán természetesnek mondhatjuk az ilyesmit! Azt is látni kell azonban, hogy a törekvés megvan, s mindinkább nyilvánvalóvá válik az építők között, hogy az ő munkájuknak is a szigorú fegyelem az alapja.

F. K.

Új boltok Kisteleken

Tudósítónk jelenti:

Nagy gondot okozott eddig Kisteleken a lakosság zöldséggel való folyamatos ellátása. Most június 1-én egy új zöldséges boltot nyitottak a községben, hogy

ezt a problémát megszüntessék. De nemcsak elárúsi-tóhelyről gondoskodott a Kistelek és Vidéke Körzeti Földművelésszövetkezet, hanem az egész évi árut is biztosította. Megfelelő mennyiségű zöldségre kötött szerződést Baks körzetében.

Június 30-án új, korszerű édességboltot is nyitnak Kisteleken. Az aratás és cseplés időszakában mozgóboltok keresik fel a határban dolgozókat hűsítő italokkal és dohányzárral.

A kereskedelmi szakemberek gondoltak a háziasszonyokra is. Több tízezer befőttes üveg áll „befőzésre készen”, hogy senki se bosszankodjon üveghiány miatt.

Kovács Attila

Balán Miklós

Korszerű gépek a zöldségtermesztésben

A Földművelésügyi Minisztérium állami gazdaságok főigazgatóságának keretében főosztálya június 1-én, kedden zöldségtermesztési értekezletet rendezett a Somogy megyei Balatonújhelyi Állami Gazdaságban. Az ország állami gazdaságaiból mintegy 80 kertészeti szakember vett részt a tanácskozáson. Az értekezlet résztvevőit Mészáros István, a Mezőgazdasági Gépkiértékelési Intézet tudományos munkatársa tájékoztatta a zöldségtermesztésben alkalm-

zott új gépekről, többek között a traktorra szerelt emelővilláról, amely egyszerre 8 megrakott ládát tud továbbítani és az amerikai gyártmányú tárcsás csoroszlyával ellátott babvető gépről. Ennek napi teljesítménye mérföld-két hold. A talajművelő gépek közül igen jó eredménnyel használják Balatonújhelyen a jugoszláv gyártmányú kombinált talajművelőt, amelyen egyszerre három szerkezet működik: rugós fogó talajlazító, egyengető és henger. Teljesítménye óránként 1 hold. (MTI)

Áradás a Dunántúlon

Május 31-én az esti órákban a nyugat-dunántúli vízfolyások vízgyűjtő területén több helyen rendkívüli zivatarok voltak, amelyek a Rá-

bán, Pinkán, Gyöngyösön, Répcén és az Ikván heves árhullámokat idéztek elő. A kiáradó víz több község mélyebb részein rövid ideig tartó elöntéseket okozott.

Az éjszaka folyamán Vas és Zala megyében tizenkilenc községben 108 házat kellett átmenetileg kiüríteni. A felhőszakadásból keletkező áradás Fertőrákoson halálos áldozatot követelt. A hőmögolygő ár zúgására felriadt Horváth Zoltán és családja hálórúhában menekült. A férfi hóna alá vette az 5 hónapos és a 7 éves gyermekét. A vízben Horváth megbotlott és elejtette hétéves fiát. A kis Horváth Zoltánt elragadta az ár. (MTI)

Harminc ember — kilencszáz kilométer

A Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat Szeged vidéki üzemegységéhez 17 ezer fogyasztó tartozik, s ez a szám napról napra emelkedik. 500 kilométer nagyfeszültségű vezeték, 400 kilométer kisfeszültségű hálózat szövi át a területet. Ezt a vezetékét 30 ember tartja rendben. Nap mint nap járják a falvakat, hogy kijavítsák a hibákat, világosságot vigyenek a sötét házakba.

Körzetesítés

Régebben az üzemegységhez tartozó falvakat 9 körzetre osztották, s egy-egy körzetben két-három, vagy négy ember látta el a karbantartási munkákat. Volt egy központi csoport, melynek tagjai csak a nagyobb javításokat végezték.

Háromnegyed éve megváltozott ez a rendszer. Új módszert vezettek be, hogy ezek a kis szerelőcsoportok ütközéses egységeket alkossanak. Három nagy körzetbe vonták össze a községeket. Az egyik központja Szőreg, a második Mórahalom, a harmadik pedig Kistelek. Innen indulnak a szerelők a falvakba kedden és pénteken, hogy kijavítsák a hibákat. A hét többi napján a nagyobb munkákat végzik, amelyekhez nem elég csupán egy-két ember.

Mi lett ennek az új szervezésnek az eredménye?

Háromnegyed éve, ha valahol péntek délután elromlik a villany, keddig sötétben van a család, mert a szerelők nem szállnak ki.

Nagy probléma

— Régebben is csak hente kétszer volt hibajavítás — mondják a DÁV szakemberei, igaz, nem meggyőzően.

Akkor mégsem panaszkodtak a községek lakói. Legfeljebb egy-két reklamáció érkezett. Most pedig minden napos probléma a villanyvilágítás a falvakban. A tanácsoknál is sokat foglalkoznak a dologgal.

— Amikor kis körzetek voltak — meséli Szabó József, a kisteleki tanács elnöke —, a villanyserelő a szükségletek szerint osztotta be a munkáját. Lehet, hogy

akkor is csak két nap volt a hivatalosan megállapított javítási idő, de ha kellett, azonnal kijött a szerelő.

Ugyanezt mondja az algyői tanács titkára, és a dorozsmai tanácselnök, Olasz Imre is.

Bosszankodnak a falusi lakók. Különösen most, amikor a rohamosan fejlődő vilamosítás lehetővé tette, hogy a falvakban is villanytűzhelyekkel főzzenek, s csak kevés családnál hiányzik a villanyvasaló. Az új rendszer miatt napokig nem működik a televízió, rádió. Pedig nem egy, s nem kettő van a falusi házakban.

A fogyasztók érdeke

— A nagyobb munkákhoz több ember kell. Ezt a módszert vezették be országosan, mi is ezért oldottuk meg így a helyzetet — mondják a DÁV-nál.

Tény viszont: naponta új fogyasztókat kapcsolnak be a DÁV szerelők az áramszolgáltató hálózatra, s ennek ellenére a javítások mind lassabban történnek.

A DÁV több eredményt akar felmutatni, s ezért változtatta meg a javítások rendszerét. A több eredmény érdekében azonban nem szabad arról sem megfeledkezniük, hogy az áramszolgáltató van a fogyasztókért, s nem a fogyasztók a DÁV-ért.

Helyes lenne, ha ezt az elvet az érintett ügyben is nemcsak szóban, de gyakorlatban is alkalmaznák, s ha

Exportcikkünk a házigalamb

Az utóbbi évek során elsőrendű exportcikké lépett elő a nemzetközi piacon a magyar házigalamb is. Elsősorban az olaszok vásárolják korlátlan mennyiségben. E célból a közelmúltban a házigalamb felvásárlási árát is államilag állapították meg, meghozzá sokkal magasabban, mint ahogy a szabadpiacokon el lehet adni. A földművelésszövetkezetek minőségétől függően 29-34 forintért szerződnek és veszik át a házigalambokat. Érde-

mes tehát minden falusi udvarban felállítani egy-egy galambdúcot.

Nyáron át szinte takarmányozás nélkül felnevelkednek a galambok, s összel jó pénzt hoznak a konyhára. Hódmezővásárhelyen a közelmúltban megalakult az első házigalambtenyésztő szakcsoport is. A szakcsoportokat számos előnyhöz juttatják a földművelésszövetkezetek. Ezért ajánlatos Szegeden és a járásban is hasonló szakcsoportokat életre hívni.

A cinizmusról

A cinizmus hitvallóinak antik őseinel még valamilyen rendszerré állt össze. Bölcséleti irányzattá a sok egyéb között, amelyeket a gondolkodás szépségét és örömeit megismerő athéni társadalom teremtet. A cinikusok, a peloponnészoszi háború miatt tönkrement és kiábrándult demokratikus rétegek, azt hirdették, hogy az ember hántson le magáról mindenfajta kötöttséget, térjen vissza a természetes állapotokhoz, így biztosíthatja belső függetlenségét, harmóniáját, márpedig csakis ebből fakadhat a legfőbb jó: az erény. Mindmáig emlegetett és szimbólummá kövesedett zászlóvivőjük, Diogenész hordóba búj, hogy bizarr életmódjával forduljon az uralkodó szokások és intézmények ellen.

Későbbi századokban is nyomon követhetjük a cinikusok hatását, eszmei befolyását. Tanításaik a történelmi körülmények szabta újfajta szkepticizmus alapjait vetik meg, visszacsendülnek írók nyomasztó vallomásaiban, költők kiábrándító soraiban. Az is megfigyelhető, hogyan hull ki mindjobban ebből a gondolatkörből az erény igénye, a nemes társadalomjavító szándék, a változtatás lehetőségébe vetett bizalom, s marad az önmagába forduló kételkedés és semmibebevetés, az eszmény nélküliség, a sivárság és reménytelenség látszatra könnyed életfilozófiája. Ki tagadhatná azonban, hogy napjainkban, a mi világunkban is akadnak olyanok, akik elbújnak, elrejtőznek az élet eleven árama elől, és maguk csinálta magányban kesernyész, vagy cinikus bölcsességek szálait szövegetik. Egyszóval él, betolakszik ide-oda, hat a cinizmus életével, a jelenségek megközelítésének ez a fanyar, szenttelen, pangásra és megállásra ítéző módszere. Nem terem ugyan iskolát, de terem tendenciákat, sőt félreértéseket is, mintha még manapság is betölthetne építő, konstruktív hivatást. Holott a mai cinizmus csupán nevében és egy-két mozzanatában rokon a hellenizmus időszakában kibontakozó filozófiai törekvéssel.

Érdemes foglalkozni a cinizmus mai arculatával és okaival, márcsak azért is, mert némelyek hajlamosak rá, hogy ifjúságunk és a cinizmus „jegyeisége” miatt siránkozzanak, mintha legalábbis az elvtelenség, az igaz emberi és társadalmi értékek megvetése valamilyen életkorhoz lenne kötve. Nem életkorhoz, hanem társadalmi jelenséghez van kötve.

„Megértem, hogy a kapitalizmusban mindennapos dolog a cinizmus — írták nemrégiben egyik folyóiratunknak. — A kizsákmányolás, a létbizonytalanság, a kiszolgáltatottság érzése, a tőkés társadalom valósága és meghirdetett „magasztos” elvei közötti ellentmondás, a burzsoáz társadalom farkaskörölcse, amelyet álszent tőgába öltöztetnek — mindez óhatatlanul szüli a kétségbeesést és a kiábrándultságot”. Nos, így igaz, ahogy a levélíró rátapintott. A kapitalista rend alapvető, kibékíthetetlen ellentéte a munkássztyálat, az öntudatos tömegeket forradalmi harcra készíti, másokat viszont ez az ellentmondás a keserűség, a lemondás, a reménytelenség; a cinizmus felé taszítja.

A mi társadalmunk, végérvényesen száműzte a kizsákmányolást és az önkényt, amely tápot ad a cinizmusnak. Egész életünk arra a nagy hitre és igazságra épül, hogy képesek vagyunk kiformálni az újat, a tisztábbat, a gazdagabbat, a boldogabbat, társadalmi méretekben mindazt a jót és erényt, amit a szocializmus fogalmában foglalnunk össze. De semmiképp se úgy, hogy utunkon mindenfajta ellentmondást ki tudnánk kerülni. Erről szó sincs! Nincs mindenki optimizmussal, harci elszántsággal felvértezve a hiúság, a talpnyalás, a rendtelenség, a bürokrácia, a fegyelmezetlenség, a felelőtlenség jelenségeivel szemben. Ilyen és hasonló hibák, amelyek építőmunkánkban, országunkban fellelhetők — főleg, ha ismétlődnek és egy-egy területen szívósan bizonyulnak —, cinikussá tehetnek embereket.

Vajon mindig olyan könnyű valakinek megtalálnia, ki verekednie a maga igazát? Lehet, hogy egy darabig bírja a küzdelmet, de aztán belefárad, megrendül bizalma és kiábrándul. Ezért is annyira sarkalatos elve pártunk politikájának az emberek, a dolgozók iránti őszinteség és bizalom. A személyi kultusz, a szektás torzítások egyesekben éppen ezt a bizalmat rombolták szét, ami nélkül forradalmi párt, forradalmi mozgalom nem tud lélegzeni; ez a természetes közege, amelyben kivirágzik az alkotó kedv, az építő szándék, a célratörő összefogás, a holnap vállalása. A cinizmus vírusai ebben a levegőben elpusztulnak. Ahol szó és tett, ígéret és megvalósítás, terv és realizálás összhangban áll egymással, ott nagyon ritkán és sokkal nehezebben hódítanak tért a cinikus életbölcsesek. („Ugyan minek törjem magam?” — Kaporj kurta, neked is jut! — Minden órának szakítsd le virágát! — Fűtyülök a törvényekre, az emberi együttélés szabályaira, a családi és társadalmi kötelekre, úgy élek, ahogy akarok, kinek mi köze hozzá — egyébként is meghalunk.)

Mindebből alighanem világos, hogy nálunk is léteznek olyan hibák, amelyek a múltból átörökölt, vagy a kapitalista társadalomból érkező hatásokkal együtt termelik és újraszülnek a cinizmust. Szerepet játszhat még ebben a tetszelgés, a feltűnési viselkedés, a sznobizmus is, elvégre tisztességtelen téveszmék megfogalmazása alkalmasint eredetibbnek tűnhet, és hamarabb kiváltja a társaság tapsát, mint a tisztességes „közhelyek” ismétlése. Persze, társasága válogatja.

Az életünk fonákosságait kipellengérező, ostromozó kritika, amely a gúny fegyverét hívja segítségül, természetesen nem cinizmus, hiszen javító szándék, egészséges türelmetlenség, változtatni akarás feszül benne. A határokat mindig meg lehet húzni. Az alapállás dönti el a kérdést, a cinizmus életével, amelynek elemei a nihil, a kishitűség, a távlatlanság, minden erőfeszítés és igaz emberi szándék öncélú kikezdése és megtagadása.

Egy hasonlattal élnek. Ha a legcsodálatosabb táncot nagyon messziről szemlélem, és nem hallom a formákat megértető és a táncot elválaszthatatlan zenét — komikusnak, fonáknak, esetleg torznak hatnak a mozdulatok, az egész látvány. A cinikusoknak talán épp ez a legfőbb bajuk. Nem hallják a zenét, nem zsong bennük az élet muzsikája, az élet és az alkotás tisztelete. Alapjában véve meghasonlott emberek. Az okos szó és a tények erejével harcolni kell nézeteik ellen — és értük.

SÁRKÖZI ANDOR